

Jesenska opravila v sadnem vrtu

Ko oberemo še zadnji plod v sadovnjaku ugotovimo in se naučimo kaj vse smo tekom rastne sezone naredili prav in kaj narobe. Koliko so naša drevesa obrodila, smo jih pravilno obrezali, razredčili plodove in bili dovolj učinkoviti pri varstvu pred boleznimi in škodljivci?

Jesensko gnojenje sadnega drevja

Preden drevje odvrže liste iz njih izčrpa energijo v svoje založne organe. Tam jo hrani do naslednje pomladi in jo zopet porabi za brstenje. Znano je, da drevesa porabijo najprej hranila iz lastnih rezerv.

Intenzivno gojenje in izpiranje hranil v globlje plasti terja od nas, da drevesa od časa do časa dognojimo. V tem času dodajamo predvsem gnojila, ki vsebujejo fosfor in kalij.

Fosfor in kalij sta že po naravi počasneje mobilna v tleh kot dušik, ki se hitro spira. Zato ju dodajamo na tri do štiri leta, v kolikor analiza zemlje ne pokaže, da je potrebno dognojiti prej. Tu je zelo pomembna tudi reakcija tal – pH vrednost. V kislih ali preveč bazičnih tleh hranila rastlinam niso enako dobro dostopna.

Gnojimo vedno po obodu krošnje, ker se tam razrašča večina korenin lasnic, ki črpajo v vodi raztopljena hranila.

Upoštevamo zadostne gnojilne odmerke. Enostransko ali prekomerno gnojenje povzroči nasproten učinek. Rastlinska gnojila v rastlinam dostopni obliki se med seboj izpodrivajo v kolikor je enega elementa v preveliki koncentraciji, kar imenujemo antagonizem.

KLIKNITE TUKAJ za ogled sadik sadnega drevja.

Obrezovanje drevja prebujne rasti

V celoti do osnove izrežemo pokončno rastoče poganjke, ki so daljši od 50 cm. Upogibamo veje v vodoraven položaj. To opravimo, ko je drevje še olistano, da mu odvzamemo nekaj hranil. S tem dosežemo v naslednjem letu nekoliko bolj umirjeno rast.

Če nismo bili dovolj učinkoviti pri poletni rezi, smo bili preveč radodarni z gnojili ali pa smo prezgodaj obrezovali je letna prirast lahko prebujna. Bujnost rasti je tudi sortna lastnost. **Prebujna rast ni zaželjena zaradi pregostega obraščanja krošenj.**

Premalo osvetljene krošnje onemogočajo tvorbo rodnih brstov v notranjosti krošnje. **Pregoste krošnje** so tudi slabše prezračene, zato se v njih zadržuje vlaga in večji pojav bolezni.

Zaščita debel pred divjadjo in zmrzaljo

Zajci in srnjad lahko naredijo veliko škode. Zajec si pred pomladijo brusi zobe ob deblo in lahko mlada drevesa povsem uniči. Drevsna debela ovijemo z mrežami do prvih vej.

Zajca odvrne tudi belež kateremu vmešamo drobno mivko. Podobno škodo lahko naredijo tudi **mačke**, ki si brusijo kremplje. Mačkam še posebno odgovarja aktinidija – kivi.

Srnjad nam spomladi obje vse spodnje vršičke. Drevo obdamo z mrežo do višine vej, katerih srnjad ne more doseči in upoštevajmo tudi plast zapadlega snega. V kolikor imamo večji nasad ga je bistveno ceneje v celoti ograditi z mrežo.

V tem času tudi nastavljamo pasti za voluharje.

KLIKNITE TUKAJ za BIO past proti voluharju.

Živali ne plašimo in ne podimo, saj so vseeno zelo koristne. Mačke so pravi lovci na voluharje in miši.

V jeseni tudi belimo debela z drevesnim belilom. To belilo omogoča, da občutljivo drevje na zelo mrzlih krajih nekoliko kasneje odžene. Zakasnelo pretakanje sokov iz korenin prepreči, da bi sok v primeru mraza zamrznil in tako povzročil pokanje debela. Pogost primer je marelica. Belilo po potrebi spomladi obnovimo.

Varstvo sadnega drevja v jesenskem času

Glive prezimijo na okuženem odpadlem listju, vejah, lubju in v obliki sadnih mumij na krošnjah. **Sadne mumije** so plodovi okuženi z sadno gnilobo, ki niso odpadli. To je v naslednjem letu vir novih okužb.

Okuženo listje in veje pograbimo iz vrta ali nasada in zažgemo. Pred odpadanjem listja lahko uporabimo bakrove pripravke, da zatremo glive, ki bi se razvile v naslednjem letu. Primer je **breskova kodravost**.

Občudujemo lahko jesensko obarvanost listja na šmarni hrušici, katere listi se oranžno – rdeče obarvajo, aronijo z vinsko rdečimi listi, kostanj v rumeni barvi listja, vrsti kivija *Actinidia arguta* z izrazito rumenimi listi, ameriško borovnico v rumenkasto oranžno – rdeči barvi listja.

Zeleni svet priporoča:

KLIKNITE TUKAJ za ogled sadik sadnega drevja.

**

KLIKNITE TUKAJ za sadjarsko svetovalne knjige.

KLIKNITE TUKAJ za BIO past proti voluharju.

KLIKNITE TUKAJ za orodje, ki ga uporabljamo v vrtu in sadovnjaku.

Za več informacij in pomoč pri nakupu nas lahko tudi pokličite na 031 848 038.